

Nr 58

Utlåtande i anledning av motioner om skyldighet för bilägare att svara för sjukvårdskostnader i anledning av trafikolyckor.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 984 av herr *Sörlin m. fl.* och II: 1108 av herr *Brandt m. fl.* hemställes att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning av möjligheter att i någon form påföra innehavare av motorfordon de kostnader för sjukvårdsinsatser som dessa förorsakar.

I motionerna framhålles att samhällets kostnader för vårdinsatser för personer skadade vid trafikolyckor torde kunna uppskattas till minst 100 miljoner kronor år 1968. Enligt motionärerna bör den allmänna stegringen av sjukvårdskostnaderna till den del som betingas av ett ökat antal vägtrafikolyckor föranleda en prövning av möjligheter till annan fördelningsgrund för dessa kostnader än den som nu tillämpas. Ett införande av särskild sjukvårdsavgift knuten till bilinnehav skulle kunna få karaktären av försäkringspremie och avse de risker för uppkommande vårdkostnader varmed nyttjandet av motorfordon är förenat. En differentiering av avgiften med hänsyn till riskskillnader mellan olika bilister och mellan bilar av skilda fabrikat kan därjämte främja trafiksäkerheten och få en förebyggande och återhållande effekt på sjukvårdsbehovet.

Beträffande motiveringen i övrigt torde få hänvisas till motion I: 984.

Remissyttranden

Över motionerna har yttranden inhämtats från trafiksäkerhetsverket, Svenska landstingsförbundet samt från Svenska försäkringsbolagens riksförbund.

Svenska landstingsförbundet tillstyrker motionerna och framhåller att den föreslagna utredningen eventuellt bör kunna samordnas med vägstadsutredningen som har att utreda bilismens kostnadsansvar från samhällsekonomisk synpunkt. Landstingsförbundet anser att det även bör undersökas om utredningen skulle kunna inordnas i den pågående sjukvårdskostnadsutredningen.

Svenska försäkringsbolagens riksförbund finner det utomordentligt angeläget att trafiksäkerheten främjas på allt sätt och att åtgärder som kan leda till en säkrare trafik prövas. De av motionärerna föreslagna åtgärderna finner riksförbundet dock ej acceptabla. Som motionärerna framhåller är biltätheten i vårt land av storleksordningen en bil på tre invånare, och detta innebär att bilismen ej är en företeelse som kan hänföras till en begränsad grupp i samhället. De sjukvårdskostnader som

uppkommer vid vägtrafikolyckor får därför enligt förbundet ses som en samhällsangelägenhet på samma sätt som andra sjukvårdskostnader. Ett genomförande av det av motionärerna skisserade systemet skulle med hänsyn härtill i stor utsträckning endast bli en ändrad och mer komplicerad redovisning av ifrågavarande kostnader.

Trafiksäkerhetsverket anför att i motionerna behandlas dels frågan om att genom skatter eller avgifter täcka de kostnader som vägtrafikolyckorna förorsakar samhället, dels frågan om möjligheterna att utforma skatte- och försäkringssystemen på sådant sätt att trafiksäkerheten främjas.

Vid den omprövning av fordonsbeskattningen som kommer att företas och vid vilken resultatet av bilskatte- och vägkostnadsutredningarnas arbete skall ligga till grund, bör man enligt verkets mening ta hänsyn till kostnaderna för trafikolyckorna. Det ligger också i linje med verkets intentioner att man därvid söker utforma skatte- och försäkringssystemen på sådant sätt att trafiksäkerheten främjas. Beträffande det i motionerna framförda utredningsyrkandet förutsätter verket att motionärernas synpunkter beaktas vid den förestående omprövningen och att därför ytterligare utredningar i ämnet inte erfordras.

Utskottet

Motionärerna föreslår en utredning av möjligheterna att i någon form påföra innehavare av motorfordon de kostnader för sjukvårdsinsatser i anledning av trafikolyckor som dessa innehavare förorsakar samhället. I motionerna anføres bl. a. att ett införande av en särskild sjukvårdsavgift knuten till bilinnehav skulle kunna få karaktären av en försäkringspremie och avse de risker för uppkommande vårdkostnader som är förenade med nyttjandet av motorfordon.

I sitt remissvar pekar trafiksäkerhetsverket på en annan möjlig princip för fördelning av sjukvårdskostnader orsakade av trafikolyckor, nämligen att utforma bilskatte- och försäkringssystemen på sådant sätt att trafiksäkerheten främjas.

Enligt vad utskottet erfarit kommer såväl vägkostnadsutredningen som sjukvårdskostnadsutredningen att med olika utgångspunkter pröva motionärernas förslag. Utskottet finner med hänsyn härtill inte anledning föreslå något initiativ i frågan från riksdagens sida utan hemställer,

att de likalydande motionerna I: 984 och II: 1108 må anses besvarade med vad utskottet ovan anför.

Stockholm den 3 november 1970

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Eric Peterson (fp), Hedlund* (s), Helge Karlsson (s), Karl Gustav Pettersson (s), fröken Stenberg* (m), herrar Hansson* (s), Nyquist (s), Ove Karlsson* (s) och fru Florén-Winther (m);

från a n d r a kammaren: herrar Larsson i Borrby (cp), Nilsson i Bästekille* (m), fru Ekroth (s), herrar Johansson i Simrishamn (s), Johansson i Skärstad (cp), Andersson i Örebro (fp), fru Fränkel (fp), herrar Häll (s), Rosqvist (s) och Bergqvist (s).

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.